

OBSAH

Úvod – <i>Dušan Kováč</i>	7
I. kapitola: Národ a národnostná otázka	11
Ako existujú sociálne entity? Metodologické poznámky k žánru národných dejín (19. a 20. storočie) – <i>László Vörös</i>	12
Problémy mestského sveta: Mestá a ich význam na prahu národného hnutia Slovákov – <i>Eva Kowalská</i>	30
Premeny symbolickej funkcie Tatier v nacionalistickom diskurze 19. storočia – <i>Peter Macho</i>	41
Národnopolitické koncepcie slovenských evanjelikov v prvej polovici dlhého 19. storočia – <i>Peter Šoltés</i>	48
II. kapitola: Národné hnutie v zahraničnej a vnútornej politike	69
Anglicko a Francúzsko v slovenskom zahraničnopolitickom myslení – <i>Dušan Kováč</i>	70
Slovenská národná rada z roku 1848 a jej inšpiračná úloha – <i>Dušan Škvarna</i>	86
The Adversities of Patriotism. Vavro Šrobár's early years in Ružomberok. An interdisciplinary inquiry into Slovak politics prior to WWI – <i>Josette Baer</i>	103
III. kapitola: Právny systém a ekonomické otázky	123
Modernizácia uhorského právneho poriadku v 19. storočí – <i>Tomáš Gábriš</i>	124
Kameralistika v teórii a praxi. Prípady Habsburskej monarchie – <i>Eva Ondrušová</i>	158
Staviteľská firma Pittel a Brausewetter v hospodársko-technickom a kultúrnom vývoji na území Slovenska 1867 – 1918 – <i>Ludovít Hallon – Miroslav Sabol</i>	173
IV. kapitola: Spoločnosť, životný štýl a životné prostredie	195
Právo alebo milosrdenstvo? Domovská príslušnosť ako základný princíp sociálnej starostlivosti v Uhorsku – <i>Gabriela Dudeková</i>	196
Príspevok k diskurzu o dejinách slovenského vystahovalectva. Migračné impulzy a vystahovalectvo z hornouhorských žúp na americký kontinent v kontexte migračných pohybov v strednej a východnej Európe v poslednej štvrtine 19. storočia – <i>Igor Haruštiák</i>	214
Rodina ako garancia udržania sociálneho statusu aristokracie v druhej polovici 19. storočia. Pokus o náčrt na príklade Lucie Wilczekovej (1862 – 1958) – <i>Daniel Hupko</i>	227
Zmeny vo vzťahu „človek – zvierka“ ako prejav nových postojov k prírode – <i>Roman Holec</i>	251
V. kapitola: Cirkvi v spoločenských modernizačných procesoch	297
Reštriktívne opatrenia štátnej moci voči rehoľným inštitúciám v čase panovania Jozefa II. – <i>Ingrid Kušniráková</i>	298
Vzťah viedenského dvora ku kláštoru sv. Alžbety v Prešporoku (Bratislave) – <i>Tomáš Králik</i>	319
Summary	333
Menný register	335